

— Και... ἡ ἀνεψιά; ἐψιθύρισε νύκτος μετὰ δυσκολίας.

— Ἡ ἀνεψιά; Αἶ! μὰ τὸν Θεόν, κύριε, ἐξέπεσε νύκτος ἐκ τοῦ μεγαλείου της. Εἶναι πάντοτε λυπηρὸν διὰ μίαν νέαν νὰ ἐγκαταλειφθῇ, καθ' ὃν τρόπον ἐκείνη ἐγκαταλείφθη, ὑπὸ τινος τῶν γνωρίμων της.

— Πόθεν ἀντλεῖτε, κυρία, τὸ δικαίωμα, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, ἐγερθεῖς, νὰ μοι λαλεῖτε τοιοῦτοτρόπως;

— Πόθεν ἀντλῶ τὸ δικαίωμα; Ἐκ τῆς ἀγάπης μου πρὸς τὴν Ἑλενίτσαν, ἥτις δὲν ἔχει τὴν στιγμὴν ταύτην, ὡς ἡ ἰδία δύναται νὰ βεβαιώσῃ, καλλιτέραν ἐμοῦ φίλην.

— Αἶ! κυρία, ὁ Θεὸς νὰ διαφυλάττῃ ἐμὲ καὶ τὰ ἀγαπώμενα ὑπ' ἐμοῦ προσωπα ἀπὸ τινος φιλίας γυναικῶν!

— Πλανᾶσθε, κύριε Βιλφερὼν, εἶπεν ἡ Ἀννέττα, ἀτενίζουσα τὸν ἱατρὸν κατὰ πρόσωπον. Πλανᾶσθε ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν μου, εἴτε ὡς συμμαχου, εἴτε ὡς ἐχθροῦ. Πλὴν ὑμεῖς οὐδέποτε μοὶ ἀπεδώκατε οἷαν δῆποτε ἀξίαν. Δυνατὸν ὅμως νὰ μεταβάλητε ταχέως γνώμην.

— Δὲν πιστεύω, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος. Δὲν ἔμαθον μόνον σήμερον ὅποιον κακὸν δύναται νὰ πράξῃ γυνή, ἀνίκανος νὰ πράξῃ ἐλάχιστον ἀγαθόν.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΔΜΛ.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:

ΘΕΟΥ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

Διήγημα Ἀρμάνδου Σιλδέστρου.

ΛΑΞΕΑΝΔΡΑΣ ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΙΑ ΣΕΛΙΣ

Διήγημα

[Τέλος]

— Ἡ Ἀνθὴ δὲν ἦλθε 'στὸ σπῖτι σας; μοῦ εἶπεν ἡ μητέρα της.

— Δὲν τὴν εἶδα καὶ ἐπέστρεψα εἰς τὸ δωμάτιόν μου μὲ τὸ σιγαλὸ βῆμα τῶν καταδικασμένων εἰς θάνατον. Ἀπὸ τὴν παραζάλη μου εἶχα ξεχάσει τὸ κλειδί εἰς τὴν θύραν... Ὅταν ἤνοιξα εὗρήκα τὴν Ἀνθούλα εἰς τὸν σοφᾶ τοῦ κοιτῶνός μου, ἐξηπλωμένην καὶ ἐδιάβαζε τὸ γράμμα μου... μὲ δάκρυα 'στὰ μάτια.

Ὅταν μὲ εἶδε σηκώθηκε... καὶ μοῦ ἔδειξε τὸ γράμμα ποῦ εἶχε τὴν ἐπιγραφὴν της.

— Τί ἐγωῖσμός!! Μὲ τὰ σωστά σου 'θέλησες ν' ἀποθάνῃς;

— Ω! δὲν βαριέσαι, ἀστείότητα ἦτανε...

— Καὶ αὐτὸ ἀστείότητα ἦτανε;

Ἐκρυφα τὸ κεφάλι μου καὶ ἤρχισα νὰ κλαίω.

— Ἐεῦρεῖς πῶς ἀπόψε θὰ ζητήσῃ τὴν χεῖρά της ἀπὸ τὸν πατέρα της; δὲν 'μπο-

ρῶ... δὲν 'μπορῶ πειρὰ νὰ ζήσω. θέλω νὰ ἀποθάνω.

Ἡ Ἀνθούλα ἔγεινε σοβαρά.

— Νὰ σοῦ 'πῶ. Μὲ 'ξεύρεις, εἰμαι μυστική... καὶ ἔως τώρα κανένα ἀπὸ τὰ μυστικά σου δὲν ἐξεστόμισα... μὰ τώρα ἡ συνειδησίς μου μοῦ λέγει πῶς πρέπει νὰ τὰ 'πῶ ὅλα τῆς γιαιγιάς σου... Ἀν δὲν μοῦ ὑποσχεθῇς... ἂν δὲν ὀρκισθῇς 'στὰ κόκκαλα τῆς μητρός σου πῶς δὲν θὰ ἐπαναλάβῃς αὐτὸ τὸ κίνημα τὸ θεότρελλον, θὰ καταβῶ καὶ θὰ τὰ εἰπῶ ὅλα. Πρέπει νὰ μὲ δικαιώσῃς, δὲν εἶνε δίκαιον νὰ γείνω συνένοχός σου.

Ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν ὠμίλησα, ἡ Ἀνθὴ ἐσηκώθηκε καὶ ἐπροχώρησεν ἀρκετὰ βήματα.

— Καὶ σύ... καὶ σύ... εἶπα τότε πνιγμένη ἀπὸ λυγμούς. Νὰ μὲ προδώσῃς εἶνε τὸ ἴδιο σὰν νὰ μὲ σκοτώσῃς. Ἡ γιαιγιά μου εἶνε καλὴ... ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἰδική της καρδιὰ ἐγήρασε, δὲν 'μπορεῖ νὰ φαντασθῇ πῶς ὑπάρχουν καὶ νέαι. Ἀφῆσε... δὲν θὰ ἐπαναλάβῃ πλέον αὐτὴν τὴν πράξιν... καταλαμβάνω πῶς εἰμαι τρελλή.

Ἡ Ἀνθὴ ἐπῆρε τὸ ποτήρι, ἔχυσε τὸ περιεχόμενον, τὸ ἔπλυνε καλὰ καλὰ μὲ τὸ νερὸ τοῦ νιπτηρός μου, καὶ ἀπεφάσισε νὰ κοιμηθῇ ἐκεῖνο τὸ βράδυ μαζύ μου, διὰ προφύλαξιν φαίνεται.

Ἐγὼ εἶχα τοὺς σκοπούς μου. Ἡ μετάνοιά μου ἦτο ψεύτικη... ἡ ἰδέα τῆς αὐτοκτονίας ἦτο πλέον ριζωμένη εἰς τὸ κεφάλι μου.

Τὸ πρωτὶ ἡ γιαιγιά μου ἐκτύπησε τὴν θύρα τοῦ κοιτῶνός μου.

— Ἀνοιξε, Δομνίκη, εἶπεν, ἔχεις ἓνα γράμμα ἀπὸ τὸν Τίτο.

Δὲν εἶχα κλείσει μάτι, ἤμην σὰν μεθυσμένη ἐπῆρα τὸ γράμμα καὶ ἄμα τὸ διάβασε ἔπεσα λιποθυμμένη.

Ἡ Ἀνθούλα ἐξύπνησε... εὐτυχῶς ἡ γιαιγιά μου εἶχε φύγει, ἄμα μοῦ ἔδωκε τὸ γράμμα. Τὸ ἄμοιρο κορίτσι, χωρὶς νὰ ζητήσῃ βοήθειαν, ἤρχισε νὰ μὲ περιποιῆται καὶ νὰ μὲ τρίβῃ μὲ νερὸ τῆς Κολώνιας.

Ὅταν ἤνοιξα μετὰ πολλὰ τὰ 'μάτια μου, θυμήθηκα τὸ γράμμα καὶ τὸ ἐζήτησα ἀπὸ τὴν Ἀνθούλα.

— Τί θὰ τὸ κάμῃς; μοῦ εἶπε. Ὁρα τοῦ καλῆ. Ποιὸς 'ξεύρει, ἂν ἡ ἀδιαθεσία τῆς μητέρας μου εἶνε ἀληθινή! Νὰ σοῦ 'πῶ τὴν ἰδέαν μου, αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο ἀπορῶ πῶς τὸν ἠγαπήσατε καὶ σὺ καὶ ἡ Ὀλῖα... Ἐμένα μοῦ ἐφαίνεται ἄνθρωπος ζῶν μὲ προσωπεῖον. Τὰ συγγράμματά του, τὰ ὅποια ἡ μία θαυμάζει καὶ ἡ ἄλλη συγκρίνει μὲ τὰ τοῦ Τολστόϊ καὶ τοῦ Γροστανέσκου, εἰς ἐμὲ δὲν ἔκαμαν καμμίαν ἐντύπωσιν. Τέλος πάντων ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ δὲν εἶνε ἀληθινή. Πῶς νὰ φύγῃ, χωρὶς νὰ σὰς ἀποχαιρετίσῃ! καὶ μάλιστα ἀφοῦ ἐζήτησε καὶ τὴν χεῖρά της Ὀλῖας;... Θὰ σὲ ἀφήσω καὶ θὰ ὑπάγω νὰ ζητήσω λεπτομερείας ἀπὸ ἐκείνην.

Ἡ Ἀνθὴ εἰδοποίησε τὴν γιαιγιά μου περὶ τῆς ἀδιαθεσίας μου. Εἶχον πυρετὸν πρόδρομον φοβερᾶς ἀσθενείας.

Ὁ ἱατρὸς μὲ ἀπήλπισεν, ἀλλ' ἐσώθην. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας μου ἡ Ἀνθούλα δὲν ἔλειπεν ἀπὸ κοντὰ μου, ἤρχετο μὲ τὸ ἐργόχειρόν της καὶ ἐκάθητο πλησίον τῆς κλίνης μου.

Ἡ γιαιγιά μου ἔκλαιγε καὶ ἔλεγε: — Ἀχ, Παναγίτσα μου, ἦταν τῆς τύχης μου νὰ τὸ θάψω κι' αὐτό...

Μίαν ἡμέραν ὁ ἱατρὸς καθυσούχασε τὴν γιαιγιά μου λέγων:

— Σήμερον θὰ σὰς γνωρίσῃ... εἶνε ἐκτὸς κινδύνου, ἐπέρασαν αἱ εἴκοσι δύο ἡμέραι τῆς κρίσεως.

Πράγματι συνήλθον... καὶ ἤρχισεν ἡ ἀνάρρωσις. Ἡ καρδιά μου ὅμως ἔπασχεν ἐπέτα εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ λογισμός μου, καὶ ἔβλεπον τὴν λατρευτὴν τοῦ Τίτου μορφήν. Οἱ ἄλλοι ποῦ κάθε 'μέρα αὐτοκτονοῦν, μήπως ἦσαν δυστυχέστεροί μου, ὅχι... αἱ ἐφημερίδες καθ' ἐκάστην εἶνε πλήρεις ἀπὸ λεπτομερείας αὐτοκτονιῶν... ὥστε δὲν θὰ ἦμαι μόνη ἐγὼ κολασμένη. Ἡθελα πάλιν ν' ἀποθάνω... καὶ ἤρχισα νὰ θεωρῶ τὴν Ἀνθούλαν πολὺ φορτικὴν.

— Οὐχί... κι' αὐτὴ στιγμὴ δὲν λείπει ἀπὸ 'μπροστά μου!... ἄς 'πάγῃ 'στὸ σπῖτι της — ἔλεγα πρὸς τὴν γιαιγιά μου, ἡ ὁποία ἄμα τὸ ἤκουε μ' ἐσταύρωνε καὶ μ' ἐδίδε νὰ πῶ ἀγίασμα τοῦ Βαλουκλιού... τόσον τῆς ἐφαίνετο τρελλὸν αὐτὸ ποῦ ἔλεγα.

Μίαν ἡμέραν ἀπεφασίσθη νὰ ἐξέλθω εἰς τὸ δάσος. Πρὸ καιροῦ περιπατοῦσα μόνον μέσα 'στὴν σάλα μας. Ἡ Ἀνθὴ μ' ἐβοήθησε νὰ ἐνδυθῶ καὶ ἐξήλθαμεν μαζύ.

— Δομνίκη, μοῦ εἶπε πικραμένα, σοῦ εἰμαι ἐνοχλητικὴ, τὸ εἰδεύρω, δὲν μ' ἀγαπᾷς ὅπως πρίν.

Ἐγὼ μὲ πολλὴν ψυχρότητα, τῆς εἶπα... πῶς ἀπατάται.

— Ὅχι... ἔχω σπάνιον διορατικὸν ἐγὼ. Ἐὰν μ' ἐμίσεις ὡς ἄτομον, ἐγὼ διὰ νὰ μὴ σὲ δυσαρεστήσω, θ' ἀπεμακρυνόμην... μὰ μὲ μισεῖς ὡς ἐμπόδιον... ἡ ἰδέα τῆς αὐτοκτονίας ὑπάρχει ἀκόμη μέσα σου.

Ἐγὼ ἔγεινα πολὺ χλωμή, καὶ ἐγύρισα τὰ μάτια μου πρὸς τοὺς ἀποκρήμνους βράχους, ποῦ σκύφτουν καὶ φιλοῦν τὴν Προποντίδα.

— Ἐεῦρεῖς ὅτι ὁ Τίτος σοῦ ἔγραψε;

Ἐγὼ γύρισα καὶ τὴν εἶδα μ' ἐπιπληκτικὸ μάτι.

— Ἐγραφε τόσαις ψευταῖς, ποῦ συχάθηκα νὰ σοῦ τὴν δώσω τὴν ἐπιστολήν.

— Μοῦ ἔκαμες μεγάλο κακό.

— Ὅχι, εἰμαι βεβαία πῶς δὲν σοῦ ἔκαμα κακό. Τὴν ἔσχισα, μὰ ἐνθυμούμαι τὸ περιεχόμενον. Σοῦ ἔγραφε ὅτι ἡ μητέρα του δὲν ἦτο πλέον ἄρρωστη, μὰ δὲν εἶνε καὶ ἐντελῶς καλὰ. Ὅτι «σὲ τὸν παρῆγορον καὶ χαριτόβρυτον ἄγγελόν του σ' ἐνθυμεῖται πάντοτε... τὴν δὲ Ὀλῖα παρὰ τὸν ἄπειρον καὶ αἰώνιον πρὸς αὐτὴν ἔρωτά του, ὀφείλει νὰ μὴ ἐπανιδῇ πλέον, διότι ἡ μήτηρ του, πρὸς τὴν ὁποίαν τὰ πάντα ἐξωμολογήθη, ἀνθίσταται... ἐκεῖνος δὲ λατρεῖ τὴν μητέρα του. Προτιμᾷ νὰ καταστῇ δυστυχὴς παρὰ νὰ παρακούσῃ πρὸς τὴν μητερούλα του».

— Ἀχ... εἶνε μεγάλη καρδιά... αὐτὰ

τὰ ὠραία πράγματα δὲν εἰμπορεῖ νὰ τὰ σκεφθῇ χυδαίων αἰσθημάτων ἄνθρωπος. Ἡ υἱικὴ οτοργὴ εἶνε κατ' ἐμὲ τὸ εὐγενέστερον καὶ τὸ ἀνθρωπινώτερον τῶν συναισθημάτων. Πταίει ἂν δὲν μ' ἀγαπᾷ; Νὰ σοῦ πῶ, Ἀνθούλα, ἔχεις δίκαιον, δὲν σὲ βλέπω ὅπως πρῶτα. Τὸ αἷτιον δὲν τὸ ξεύρεις. Ναὶ μὲν μ' ἐμποδίζεις καὶ ἀπὸ τὸν θάνατον, τὸν ὅποιον θεωρῶ σωτήρ᾽ μου, ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἄλλο αἷτιον. Κακολογεῖς τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὅποιον ἠγάπησα. Ἐγὼ ὑποφέρω μὲν, ἀλλὰ δὲν τὸν ἀδικῶ... ἐνόμιζα πῶς ἀγαπᾶται... ὅ,τι μοῦ ἐφάνη ἔρως, ἦτο συγγενικὴ ἀγάπη... Τὸ ἔμαθα πολὺ ἀργά. Τώρα δὲν θέλω κανεὶς νὰ τὸν κακολογήσῃ.

Ἡ Ἀνθούλα μὲ ἤκουεν ὅπως ὁ ὑπομονητικὸς ἰατρός ἀκούει τὸ παραπονὸν τοῦ ἀσθενοῦς του. Τὰ γαλανὰ μάτια της ἐφανέροναν μεγάλην λύπην... καὶ ἐστέναξε σιγά... σιγά... Τόσον πικραμένη μοῦ ἐφάνη, ὥστε ἐτοιμάσθηκα νὰ ζητήσω συγχώρησιν, ἀλλ' ἐσκέφθην ὅτι τὸν ἀδικεῖ καὶ ἐσιώπησα, ἕως ὅτου ἐκείνη ἔλυσεν τὴν σιωπὴν:

— Διάβασε αὐτὸ τὸ γράμμα... εἶνε τοῦ μνηστῆρός μου... ἀρχισε ἀπὸ τὴν τρίτην σελίδα.

«... Διὰ τὸν Τίτον Σ. ὄχι μόνον δύναμαι νὰ σοῦ δώσω πληροφορίας, ἀλλὰ καὶ νὰ σοῦ τὸν περιγράψω ἀκριβέστατα. Εἶνε εὐφυέστατος νέος, ὅ,τι γράφει εἶνε χαριτωμένον... ἀνήκει εἰς καλὴν οἰκογένειαν, καὶ εἶναι ὠραϊότατος· αὐτὰ ὅλα χάνονται ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα, τὰ ὁποῖα ἔχει. Ἡ κακὴ συναναστροφή καὶ ἡ τυφλὴ στοργὴ τῆς μητρός του τὸν κατέστρεψαν. Πίνει ἀθεόφοβος... ἡ συναναστροφή του εἶναι πάντοτε ἀξιοκατάκριτος... καὶ δὲν ἀγαπᾷ τὴν ἐργασίαν. Τὰς σπουδὰς του δὲν ἐτελείωσε... καὶ ἐνόμισεν ὅτι θὰ διακριθῇ ὡς συγγραφεὺς, γράφων χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Ἐχρεώσται εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ ἔλεγε: — «Θὰ σὲ πληρώσω» ἔχω εἰς Κωνσταντινούπολιν μίαν πλουσίαν συγγενῇ, τὴν ὁποίαν θὰ νυμφευθῶ».

«Ὅταν ἦλθε εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔγραψεν εἰς τοὺς φίλους του: — «Κρίμα στὰ γλυκὰ μάτια ποῦ τῆς ἔκαμα τῆς συγγενοῦς μου... δὲν ἔχει πεντάρα· καλὰ ποῦ τὸ ἔμαθα ἐγκαίρως... ἄλλως... ἄσχημα τὴν εἶχα». Κατόπιν ἔγραψε: — «Τέλος πάντων ἀνεκάλυψα μὲ Ροῦσσα ὡμορφὴ καὶ πλουσία μ' ἀγαπᾷ κ' ἐγὼ τὴν λατρεύω». Ὅλοι ἐπερίμεναν νὰ γυρίσῃ νυμφευμένος, ὅταν ἔξαφνα ἐγύρισε καὶ ἔλεγε μεθυσμένος μέσα σ' ἕνα καπηλειὸ τῶν Ἀθηνῶν: — «Δὲν ἔχω τύχη... ἀφοῦ ἔκαμα στὴ Ροῦσσα τὸ κόρτε, ἀπεφάσισα νὰ ζητήσω τὴν δεξιάν της... ἀλλὰ δυστυχῶς ὅλα ξερβὰ ἤλθαν». Ἡ μητέρα της, μίαν ὠραία ξανθὴ, μ' ἐδέχθηκε μὲ πολλὴν οἰκειότητα... καὶ ὅταν ἐγὼ πνιγμένος ἀπὸ συγκίνησιν ἐξεφράσθην, ἐκείνη μοῦ εἶπε μὲ εὐγενῇ ἀξιοπρέπειαν: — «Εἶμαι πτωχή, κύριε, ἐπεθύμουν νὰ προσφέρω πολλά... ἀλλ' ὁ σύζυγός μου εἶναι κατεστραμμένος· χθὲς μοῦ ἔλεγε, πῶς πρέπει

ν' ἀφήσωμεν τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ νὰ ὑπάγωμεν νὰ κρύψωμεν τὴν πτώχειά μας ἀλλοῦ, ἕως ὅτου βελτιωθῶν αἱ υποθέσεις μας. Τὴν δέχεσθε πτωχὴν τὴν Ὀλγίαν μου;» Ἐμείνα κεραυνόπληκτος, καὶ εἶπα μὲ συγκίνησιν, βεβαίως: — Ἡ κόρη σας εἶναι θησαυρός, καὶ ἔφυγα. Ἀμέσως δὲ ἀρῆκε τὴν Χάλκην καὶ ὀλίγον ὕστερα τὴν Κωνσταντινούπολιν».

«Ἀπὸ αὐτὰ, ἀγαπητὴ Ἀνθούλα, εἰμπορεῖς νὰ ἐνοήσῃς τί ἄνθρωπος εἶναι...»

Ἡ ἐπιστολὴ κατόπι περιεῖχε ἄλλα ἀδιάφορα εἰς ἐμέ. Δὲν εἶπα τίποτε καὶ ἡ Ἀνθούλα ἀπὸ πολλὴν λεπτότητα δὲν μὲ ἠρώτησε τὰς ἐντυπώσεις μου. Σιωπηλαὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν μου, καὶ ἐγὼ ἠσθάνομην μίαν ἀλλόκοτον τρυφερότητα πρὸς ὅλους. Ὁ ἀδελφός μου, ὁ ὁποῖος εἰργάζετο γιὰ μένα καὶ γιὰ τὴν μάμην μὲ τόσῃ αὐταπαρνησίαν, μοῦ ἐφάνετο μέγας. Ἡ γιὰγιά μου, ἡ ὁποία ἔχασε τὴν κόρη της καὶ ἀφωσιώθη τόσον πολὺ εἰς ἐμέ καὶ τὸν Γιάννη, μοῦ ἐφάνετο μεγάλη... ἡ Ἀνθούλα, ἡ ὁποία μὲ περιέθαλψε τόσον πολὺ καὶ μ' ἔσωσε ἀπὸ βέβαιον θάνατον, μοῦ ἐφάνετο ἀκόμα πλέον μεγάλη. Μόνον ἐγὼ ἤμην μηδαμινὴ... ἐγὼ, ἡ ὁποία ἀπεφάσισα ν' ἀποθάνω δι' ἕνα ἄνθρωπον τόσῳ τιποτένιον... καὶ ὁ ὁποῖος ἔπαιζε μὲ τὰς καρδίας ἀθῶων κοριτσιῶν, ὅπως παίζουν τὰ παιδιὰ μὲ τῆς μπίλιας. Ἐγέλασα ἐκεῖνο τὸ ἐσπέρας πολὺ... καὶ ἐρίλησα τὸ χέρι τῆς γιὰγιάς μου μὲ ὅλην τὴν καρδιά μου. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐζήτησα νέα περὶ τῆς ἀτυχοῦς Ὀλγίας. Κατ' ἀρχὰς ὑπέφερον... ἀλλ' ἐπειδὴ ἀφῆκαν τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ μετέβησαν εἰς Αἴγυπτον, δὲν εὔρε καιρὸν νὰ λυπηθῇ· εἰς πρώην ὑπάλληλος τοῦ πατρός της, ἀκούοντως πλουτισθεὶς ἐκεῖ, ἐζήτησε τὴν χεῖρά της... καὶ ἤδη θὰ νυμφευθῇ...

Λοιπὸν, Μαρίκα μου, θέλεις ἀκόμη ν' ἀποθάνῃς δι' ἕνα χρυσοθήραν ἴσως;... Νὰ σοῦ εἰπῶ, Μαρίκα μου, ἂν ἔμεινα γεροντοκόρη, καθόλου εἰς αὐτὸ, δὲν συνετέλεσεν ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου. Εἶχον πάντοτε ὀλίγην κλίσιν πρὸς τὸν γάμον. Δὲν εἶμαι ὅμως γελοία γεροντοκόρη. Ἀνατρέφω τὰ παιδάκια τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἀγαπῶ τὴν νύμφην μου καὶ ἔχω ἄλλη λογαφίαν τακτικὴν μὲ τὴν Ἀνθούλαν, ἡ ὁποία εἶναι τώρα μίαν μεγάλην Madame. Ἐνδύομαι ἀναλόγως τῆς ἡλικίας μου... καὶ ἀγαπῶ τὴν συναναστροφήν τῶν συνηλικίων μου. Πρὸς σὲ τὰς νέας ὁμιλῶ ἢ γράφω μόνον διὰ νὰ σὲ συμβουλευσω.

Τὴν ζωὴν, τὴν ὁποίαν μὰς ἔδωκεν ὁ Θεός, δὲν πρέπει νὰ τὴν συντριβώμεν δι' ἕν τρελὸν αἰσθημα. Ἐὰν δὲν εἶσαι θυμωμένη ἀπὸ τὴν ἄνοστη ἱστορίαν μου, πιστεύω θὰ δεχθῇς τὰ θερμὰ μητρικὰ φιλιὰ μου.

ἡ φίλη σου
Δομνίκη

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΕΛΟΣ

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΜΑΣ

μετεκομίσθη ἐν τοῖς νεοδημητοῖς καταστήμασι τοῦ κ. Παπούδωφ, ἐν ὁδῷ Προαστείου, ἀριθ. 10, ἐναντι τοῦ κήπου τῆς οἰκίας Ρικάκη καὶ παραπλευρῶς τῆς μεγάλης οἰκίας Μαυρομιχάλη.

Εἰς τὸ Γραφεῖον

Τῶν ἐκλεκτῶν μυθιστορημάτων

Ποιοῦνται τὰ ἐξῆς βιβλία:

[Αἱ ἐν παρενθέσει τιμαὶ σημειοῦνται χάριν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῇ ἐξωτερικῇ ἐπιθυμοῦντων ν' ἀποκτήσωσιν αὐτὰ, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν]

- «Ματθίλδη» μυθιστόρημα (μετὰ εἰκόνων) Εὐγενίου Σὺν. Δρ. 7 (8)
 «Ἀντωνίνα», μυθιστορία Ἀλεξάνδρου Δουμά υἱοῦ, μετὰφρασίς Λάμπρου Ἐνυλίου. δρ. 3. (3,30)
 «Ἄδων Λεωνίδης», μυθιστορία Γεωργίου Σάνδης, μετὰφρασίς Ἰ. Ἰσιδ. Σκυλίτση Δρ. 4,50 [4,80]
 «Τὰ Δύο Δίκνα» Αἰμιλίου Ρισβούργ. δρ. 4,50 [2]
 «Ἡ Ὠραία Παρισινή» λεπ. 60 (70)
 «Παρίων Ἀπόκρυφα», μυθιστορία Εὐγενίου Σὺν, μετὰφρασίς Ἰσιδωρίδου Ἰ. Σκυλίτση (τόμοι 10) Δρ. 6 [7]
 «Ὁ Διαβολὸς - Σίμων», μυθιστορία Ponson-Derrail Δρ. 4,50 (4,70)
 «Μπουμπουλίνα - Ἀρκάδιον», Δράματα διὰ Γ. Ἀνδρικοπούλου Δρ. 3 [3,30]
 «Ἡ Πλωτὴ Πόλις» μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν. Δρ. 4 (4,20)
 «Τὰ Ἀπόκρυφα τῆς Μασσαλίας», μυθιστορία Αἰμιλίου Ζολᾶ Δρ. 3 (3,30)
 «Ἡ Γυναίκες, τὰ Χαρτιά καὶ τὸ Κράσι», μυθιστορία Paul de Cock, μετὰφρασίς Κλεάνθους Ν. Τριανταφύλλου Δρ. 4 [4,20]
 Ποήματα Ἰ. Γ. Τσακασιάνου Δρ. 3. (3,20)
 Χρυσόδετα 4
 «Μαρία Ἀντωνιέττα», ὑπὸ Γ. Ρίμα, τραγικὸν ἱστορικὸν μελόδραμα εἰς 4 πράξεις, μελοποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ἐν Ζακύνθῳ μουσικοδιδασκάλου Παύλου Καρέρ, μετὰφρασίς Γ.Κ. Σφήκα λ. 50 [55]
 «Οἱ Μελλόνυμφοι τῆς Σπιτζεβέργης», μυθιστορία Σαβιὲ Μαριέ, στεφθεῖσα ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας Δρ. 4,50 [4,70]
 «Μία ἡμέρα ἐν Μαδέρᾳ», μυθιστορία Παύλου Μαντεγάστα, δραχ. 4,50 (4,60).
 «Ὁ Διάβολος ἐν Τουρκίᾳ», ἦτο Σκηναὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπὸ Στεφάνου Θ. Ξένου Ἐκδόσις δευτέρα, ἀδελφὰ τοῦ συγγραφέως, ἐν τῇ προσετέθῃ ἐν τέλει καὶ τὸ δρᾶμα «Ἡ καταστροφὴ τῶν Γεννιτσάρων». Τόμοι 2 Δρ. 5. [5,50]
 «Αἱ Ἐχθραὶ Μητέρας», μυθιστορία Catulle Mendès Δρ. 4,50 (4,70)
 «Ὁ Γιάννης», μυθιστορία Paul de Cock μετὰφρασίς Κλεάνθους Ν. Τριανταφύλλου Δρ. 2 [2,20]
 «Τὰ χάλια μας», κωμῆδι Π. Λαζαρίδου ἡθοιοῦ λ. 70 (80)
 «Ἡ Ἀδελφοῦλα», μυθιστορία Ε. Μαλὼ (τόμοι 2) Δρ. 2,50 (2,80)
 «Αἱ Νύκτες τοῦ Βουλευτάρτου», μυθιστορία Pierre Zaccane (τόμοι δύο) Δρ. 3 (3,30)
 «Αἱ Κατακόμβαι τῆς Ἰούλλης», μυθιστορία H. Emille Chevalier Δρ. 4,50 (4,70)
 «Ἐθνικαὶ εἰκόνες», ποιήσεις ὑπὸ Γεωργίου Μαρτινέλη, Δρ. 4,50 (4,70)
 «Ἡ Φωνὴ τῆς Καρδιάς μου», λυρική Συλλογὴ, ὑπὸ Δημ. Γρ. Καμπούρογλου. Λεπ. 60 [70]
 «Τὸ Κατρημαμένον Κατηλιεῖον», μυθιστόρημα Λουδοβίκου Νοὰρ Δρ. 4,50 (4,70)
 «Ζιλ Βλά» μυθιστόρημα Δρ. 5 (6)
 «Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης τὸ Χρῆμα», μυθιστορία Σαβιὲ δὲ Μοντεπὲν (τεύχη 11) Δρ. 6 [6,60]
 «Οἱ Ἀγῶνες τοῦ Βλοῦ: Σέγγιο: Πανίνης», μυθιστόρημα βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας Δραχ. 2 [2,20]
 «Ὁ Ἀδικηθεὶς Ρογγῆρος», μυθιστορία Ἰουλίου Μαρύ, 2 τόμοι ἐκ 686 σελίδων, Δραχ. 3 (3,40)